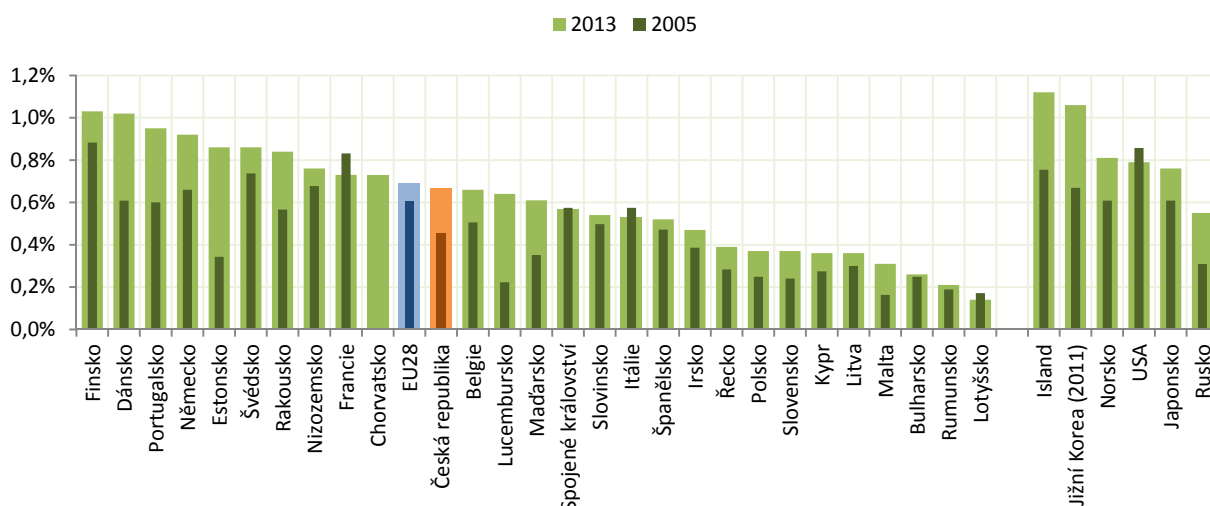

4. GBAORD – mezinárodní srovnání

V mezinárodním srovnání je podíl státních rozpočtových výdajů a dotací na výzkum a vývoj České republiky ve vztahu k HDP na úrovni průměru EU28. V ČR v roce 2013 dosáhl podíl 0,67 %, zatímco průměr za EU28 činil 0,69 %. Nejvyšší podíl státních rozpočtových výdajů a dotací na výzkum a vývoj v poměru k HDP více jak 1 % měly ze zemí EU Finsko (1,03 %) a Dánsko (1,02 %). Výdaje Japonska ve vztahu k HDP již několik let stagnují na úrovni 0,76 %. Ve Spojených státech podíl dosáhl 0,79 %, přičemž v posledních letech klesá (viz srovnání let 2005 a 2013). Sestupný trend byl zachycen také u Francie. Jižní Korea s podílem 1,01 % v roce 2011 byla na úrovni Dánska. Na opačném konci s nejnižším podílem veřejné podpory výzkumu a vývoje stojí Lotyšsko (0,14 %), Rumunsko (0,21 %) a Bulharsko (0,26 %). Rusko (0,55 %) s klesajícím podílem v posledních 3 letech se spíše vzdaluje průměru EU28. Z nových členských zemí EU28, které vstoupily do EU po roce 2000, je na tom lépe než ČR pouze Estonsko (0,84 %) a nově přistoupení Chorvatsko (0,73 %).

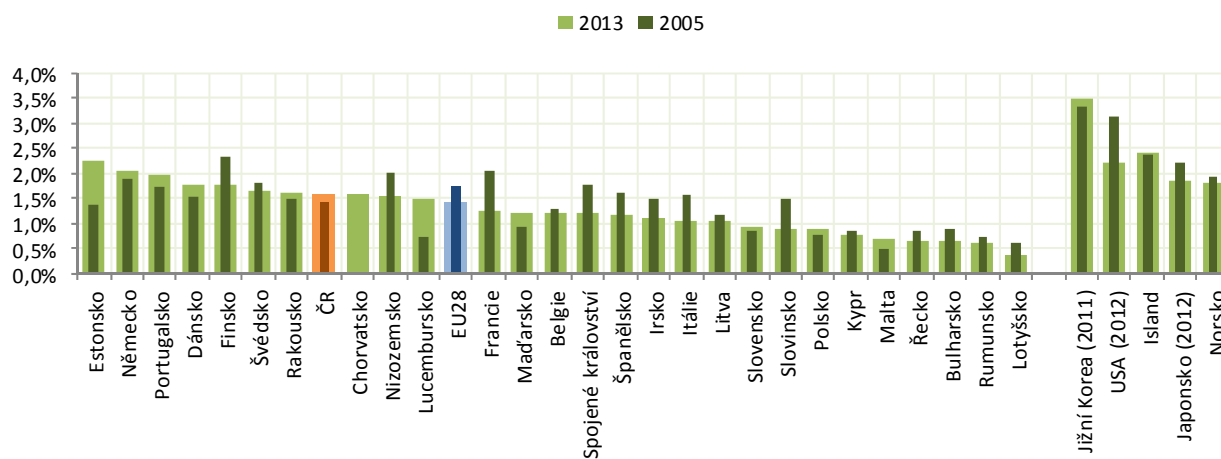
GRAF 4-1: GBAORD jako podíl na HDP ve vybraných zemích; 2005 a 2013

Zdroj: Eurostat 2014

Výší podílu GBAORD na celkových veřejných výdajích (1,59 %) byla ČR v roce 2013 nad průměrem zemí EU28 (1,41 %). Z evropských zemí dosáhlo nejvyššího podílu Estonsko (2,24 %) a Německo (2,05 %). Z neevropských zemí dosáhla vysokého podílu také Jižní Korea (3,5 %). Ta zastínila všechny členské země EU, přičemž její podíl byl ve srovnání s průměrem EU28 téměř dvojnásobný. Spojené státy zaznamenaly v roce 2012 podíl 2,21 % s klesající tendencí v posledních letech. Japonsko vykázalo v roce 2011 rovněž vyšší podíl GBAORD na celkových veřejných výdajích (1,85 %) než průměr EU28. Naopak nejnižší podíl ze zemí EU28 byl zjištěn v případě Lotyšska (0,39 %), Rumunska (0,60 %) a Bulharska (0,66 %).

GRAF 4-2: GBAORD jako podíl na celkových veřejných výdajích ve vybraných zemích; 2005 a 2013

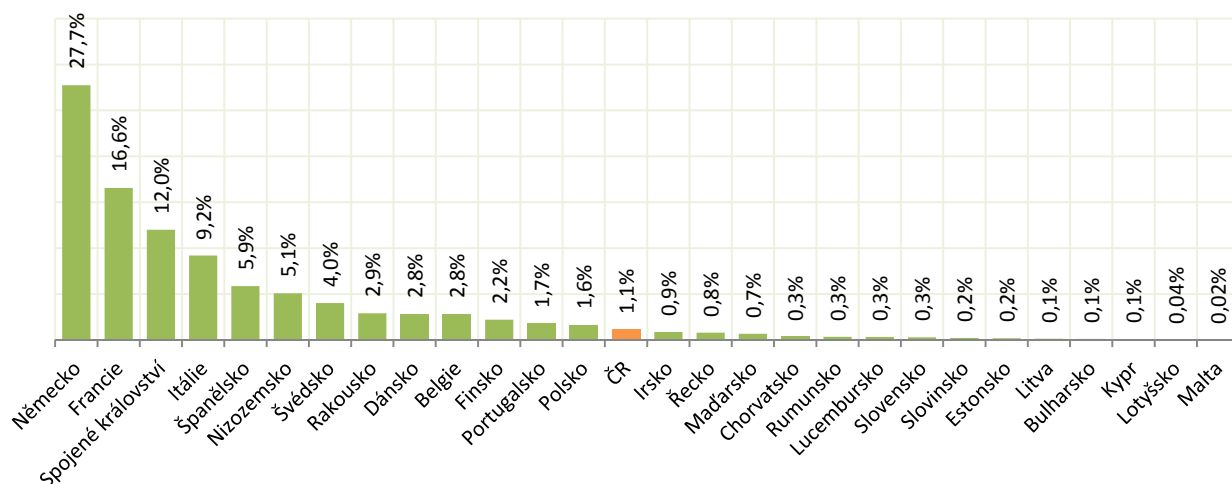

Zdroj: Eurostat 2014

V roce 2013 dosáhly celkové GBAORD v souhrnu za všechny členské země EU28 částky 90 509 mil. EUR. Spojené státy vydaly na veřejnou podporu výzkumu a vývoje v témže roce 100 531 mil. EUR. V Japonsku dosáhly GBAORD výše 27 835 mil. EUR, nicméně oproti roku 2012 klesly o výrazných 22,7 % na úroveň roku 2009.

Sledujeme-li na příspěvky jednotlivých členských zemí k celkovým GBAORD EU28, vidíme na prvním místě Německo, které přispělo podílem 27,7 %. Následují další velké ekonomiky jako Francie (s podílem 16,6 %), Spojené království (s 12 %) a Itálie (s 9,2 %). Německo, Francie a Spojené království dosáhly souhrnného podílu 56,3 % celkových GBAORD EU28. Nejméně přispěly nové členské země. Situace je ovlivněna velikostí reálné ekonomiky daného státu. ČR v roce 2013 přispěla k celkových GBAORD EU28 podílem 1,1 %, což je nejvíce z nových členských zemí. Vůbec nejmenší příspěvek poskytla Malta (0,02 %) a Lotyšsko (0,04 %).

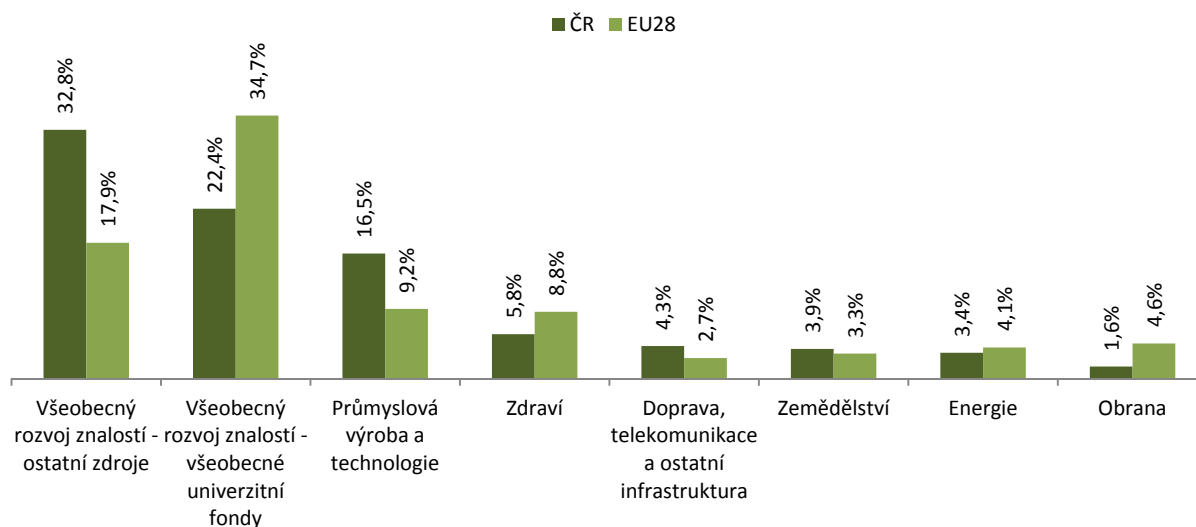
GRAF 4-3: Podíl GBAORD jednotlivých členských zemí EU27 na celkových GBAORD EU27 v roce 2013

Zdroj: Eurostat 2014, dopočty ČSÚ

Srovnáme-li podílovou strukturu GBAORD podle jednotlivých socioekonomických cílů NABS 2007, pak nejvíce veřejné podpory (32,8 % z GBAORD) v ČR směřovalo v roce 2013 do všeobecného rozvoje znalostí, konkrétně do položky VaV financované z ostatních zdrojů než jsou všeobecné univerzitní fondy. V průměru EU28 nejvíce veřejné podpory směřovalo do výzkumu, který je klasifikovaný pod socioekonomickým cílem všeobecný rozvoj znalostí pod položkou všeobecné univerzitní fondy (34,7 % z celkových GBAORD EU28). Mezi ČR a průměrem EU je výraznější rozdíl i v dalších socioekonomických cílech. Pokud ČR v roce 2013 podpořila VaV v oblasti průmyslové výroby a technologií částkou korespondující s podílem 16,5 % z GBAORD, tak v EU28 to bylo pouze 9,2 %. Naopak větší podpoře se v průměru EU28 těšil výzkum v oblasti zdraví (8,8 %). V ČR podíl tohoto socioekonomického cíle dosáhl 5,8 %.

GRAF 4-4: Srovnání vybraných socioekonomických cílů NABS 2007 v ČR a EU28 v roce 2013 (podíl na celkových GBAORD)

Zdroj: Eurostat 2014, dopočty ČSÚ

Bližší informace o statistice GBAORD z pohledu srovnání jednotlivých zemí EU a OECD jsou dostupné na stránkách Eurostatu (<http://ec.europa.eu/eurostat/web/science-technology-innovation>) a OECD (www.oecd.org/sti/rds).